

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8Pc/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1623200847
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1623200847.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, v právnej veci navrhovateľa A. B. C. D. E. F. C., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, trvale bytom G. H., H. B. I. XXX, proti odporkyni J. B., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom G. H., H. B. I. XXX, v konaní o návrhu na určenie výživného na manžela a o návrhu na určenie výživného na manželku, takto

rozhodol:

Súd návrh manželky J. B., nar. XX.XX.XXXX, na určenie výživného z a m i e t a .

Súd konanie o určenie výživného pre manžela A. B., nar. XX.XX.XXXX z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom vo veci samej doručeným tunajšiemu súdu dňa 02.05.2023 sa navrhovateľ – manžel A. B. domáhal určenia výživného na seba zo strany manželky, počínajúc 01.05.2023. Návrh odôvodnil tým, že manželstvo s manželkou – J. B., nar. XX.XX.XXXX, uzatvoril dňa XX.XX.XXXX pred matrikou v G. H.. Uviedol, že s manželkou býva v jednom dome, ale nehospodária spolu približne už 10 rokov, on sám je momentálne nezamestnaný, je evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Malackách ako uchádzač o zamestnanie. Ďalej uviedol, že zostal bez finančných prostriedkov, nemá žiadny príjem ani majetok, ktorým by vedel zabezpečiť svoje základné životné potreby. Na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny chcel požiadať o poskytnutie dávok v hmotnej núdzi, avšak v zmysle platných právnych predpisov v Slovenskej republike si musí uplatniť najskôr všetky zákonné nároky. Uviedol, že zákonným nárokom je pre neho výživné pre manžela. Na Okresnom súde Malacky sa podľa jeho vyjadrenia vedie konanie o rozvod manželstva, ktoré nie je doposiaľ právoplatne skončené. Navrhovateľ uviedol, že jeho deti sú už dospelé a samostatne žijúce. Jeho mesačné náklady sú približne 100 Eur a predstavujú výdavky na základné životné potreby, ako strava, ošatenie a hygiena. Konanie sa začalo viesť pod spisovou značkou 8Pc/22/2023.

2. Dňa 30.05.2023 bol tunajšiemu súdu doručený návrh manželky – J. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorým sa domáhala určenia výživného na manželku. Návrh odôvodnila nasledovnými skutočnosťami. Uviedla, že s manželom býva v jednom dome, ale nehospodária spolu približne už 10 rokov. V návrhu uviedla, že je nezamestnaná, je poberateľka invalidného dôchodku v sume 155,70 Eur mesačne. Zostala bez finančných prostriedkov, nemá žiadny príjem ani majetok, ktorým by si vedela zabezpečiť základné životné potreby. Na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny si chcela požiadať o poskytnutie dávok v hmotnej núdzi. V zmysle platných právnych predpisov v Slovenskej republike si musí uplatniť najskôr všetky zákonné nároky. Uviedla, že zákonným nárokom je pre ňu výživné na manželku. Na Okresnom

súde Malacky sa podľa jej vyjadrenia vedie konanie o rozvod manželstva, ktoré nie je doposiaľ právoplatne skončené. Navrhovateľka uviedla, že jej deti sú už dospelé a samostatne žijúce. Jej mesačné náklady sú približne 100 Eur a predstavujú výdavky na základné životné potreby, ako strava, ošatenie a hygiena. Konanie sa začalo viesť pod spisovou značkou 8Pc/27/2023.

3. Dňa 04.10.2023 bolo tunajšiemu súdu doručené vyjadrenie manželky k návrhu manžela, v ktorom uviedla, že sa s manželom dohodli na výške výživného v sume 5 Eur, manžel sa k návrhu manželky nevyjadril.

4. Tunajší súd uznesením č. k. 8Pc/22/2023-25 zo dňa 09.01.2024 spojil konanie o určenie výživného na manželku vedené pod spisovou značkou 8Pc/27/2023 a konanie o určenie výživného na manžela vedené pod spisovou značkou 8Pc/22/2023 do spoločného konania, ďalej vedeného pod spisovou značkou 8Pc/22/2023.

5. Navrhovateľ – manžel sa dostavil na tunajší súd dňa 13.02.2024 (pred pojednávaním vo veci samej, žiadal ospravedlniť svoju neúčast' na pojednávaní) a ústne do úradného záznamu uviedol, že s manželkou nežije viac ako 15 rokov. Čo sa týka údajne ním podaného návrhu na určenie výživného zo strany manželky zo dňa 02.05.2023 uviedol, že tento nepísal, nepodával a ani nepodpísal. Záverom dodal, že berie tento návrh podaný v jeho mene v celom rozsahu späť a žiada, aby súd konanie zastavil.

6. Na pojednávanie dňa 13.02.2024 sa účastníci nedostavili, pričom manželka mala doručenie predvolania vykázané dňom 24.01.2024, manžel doručenie predvolania vykázané nemal. Manžel povinný a oprávnený z výživného sa dostavil na tunajší súd pred pojednávaním a zobral svoj návrh v celom rozsahu späť ústne do úradného záznamu, ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní. Manželka povinná a oprávnená z výživného sa na stanovený termín pojednávania nedostavila, nevyužila svoje právo osobne konať pred súdom, hoci bola o termíne pojednávania písomne upovedomená prevzatím písomného predvolania dňa 24.01.2024, svoju neúčast' neospravedlnila. Preto súd v zmysle ustanovenia § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP.“) s poukazom na ustanovenie § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

7. Súd vykonal dokazovanie lustráciou manžela a manželky v registri Sociálnej poisťovne, obsahom spisov tunajšieho súdu vedených pod sp. zn. 4Pc/3/2016, 7Pc/18/2016 a 8Pc/18/2023, ako aj ostatným obsahom spisovného materiálu a zistil, že uznesením č. k. 4Pc/3/2016 – 9 zo dňa 11.04.2017, právoplatným dňa 30.06.2017, tunajší súd zastavil konanie o rozvod manželstva účastníkov z dôvodu nezaplateného súdneho poplatku navrhovateľkou – manželkou. Uznesením č. k. 7Pc/18/2016-15 zo dňa 20.07.2017, právoplatným dňa 11.08.2017, odmietol tunajší súd podanie navrhovateľky – manželky, ktorým sa domáhala určenia náhradného výživného z dôvodu, že podanie nespĺňalo náležitosti predpísané zákonom a napriek výzve súdu toto v lehote určenej súdom navrhovateľkou – manželkou nebolo doplnené. Uznesením č. k. 8Pc/18/ 2023-13 zo dňa 13.07.2023 tunajší súd opätovne zastavil konanie o rozvod manželstva, nakoľko navrhovateľ – manžel nezaplatil súdny poplatok; uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.08.2023.

8. Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine, manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

9. Podľa § 71 ods. 2 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

10. Podľa § 25 CMP, v návrhu na začatie konania sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie účastníkov, ich zástupcov, ak ich majú, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a musí byť zjavné, čoho sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 26 ods. 1 CMP, navrhovateľ je povinný pripojiť k návrhu listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva.

12. Podľa § 26 ods. 2 CMP, ak je splnenie povinnosti uvedenej v odseku 1 spojené s nepomernými ťažkosťami, postačí, ak účastník označí v návrhu listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva.

13. Podľa § 29 ods. 1 CMP, navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

14. Podľa § 31 CMP, súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

15. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

16. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že manžel – oprávnený a zároveň povinný z výživného zobral návrh podaný v jeho mene (podľa vyjadrenia manžela návrh nepodal ani nepodpísal) v celom rozsahu späť, uvedené potvrdil vlastnoručným podpisom v úradnom zázname tunajšieho súdu dňa 13.02.2024. Nakoľko k späťvzatiu návrhu prišlo skôr, než začalo pojednávanie, súd manželku na vyjadrenie ohľadom súhlasu so späťvzatím nevyzýval v zmysle § 146 ods. 1 CSP; preto súd v zmysle § 29 ods. 1 CMP konanie v časti o určenie výživného na manžela zastavil.

Čo sa týka návrhu manželky - oprávnenej (zároveň povinnej z výživného), tento súd zamietol. Návrh má v zmysle citovaných zákonných ustanovení obsahovať, prečo je nárok na určenie výživného uplatňovaný, dôkazy, ktorých vykonanie sa navrhuje, petit návrhu musí byť určitý a obsahovať požadovanú sumu mesačného výživného a deň odkedy navrhovateľ žiada platiť výživné. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že navrhovateľke – manželke príspevok na výživu nemožno priznať, a to s poukazom na ustanovenie § 71 Zákona o rodine, nakoľko z petitu návrhu nie je jasné, od akej doby a akú výšku mesačného výživného od manžela manželka požaduje. Súd zároveň konštatuje, že ak účastník, ktorý bol riadne predvolaný, sa na dané pojednávanie nedostavil, a nepožiadal súd o odročenie pojednávania, môže súd v zmysle § 31 CMP konať v jeho neprítomnosti. Vzhľadom k tomu, že manželka sa na nariadené pojednávanie nedostavila (opakovane), svoju neúčast' neospravedlnila včas a vážnymi dôvodmi, a to aj napriek riadne prevzatému predvolaniu, súd s poukazom na citované ustanovenia zákona, konal v neprítomnosti účastníkov, a návrh manželky – oprávnenej a zároveň povinnej z výživného zamietol. Súd poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ manželka požadovala, aby súd zaviazal jej manžela platením výživného na ňu, bolo v jej záujme, aby sa na pojednávanie dostavila a svoj návrh riadne zdôvodnila. Konanie o určenie výživného na manžela je konaním návrhovým, a aj keď s poukazom na § 35 CMP je súd povinný zistiť skutočný stav veci a podľa § 36 CMP je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, na zistenie skutočného stavu veci, súd dáva do pozornosti účastníkov, že konanie o určenie výživného na manželku (vyživovacia povinnosť medzi manželmi) je návrhové konanie. Citované zákonné ustanovenia CMP tak nezabavujú účastníka povinnosti pravdivo a úplne uviesť podstatné s rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa sporu (§ 150 CSP). Ak zo žaloby (návrhu) je možné vyvodiť, čo je predmetom konania, súd žalobu (návrh) meritórne prejedná. Neunesenie bremena tvrdenia však bude znamenať neúspech strany spočívajúci v strate sporu. Aj podľa judikatúry platí, že: „Pokiaľ žaloba obsahuje tvrdenia skutočností, z ktorých možno vyvodiť, aký je predmet konania, potom procesnou sankciou za nesplnenie povinnosti tvrdenia, resp. aj za nesplnenie dôkaznej povinnosti nie je odmietnutie žaloby, ale prípadný neúspech účastníka vo veci samej.“ Teda, ak niektorá zo strán sporu neunesie bremeno tvrdenia (povinnosť tvrdiť rozhodujúce a podstatné skutočnosti), procesným následkom bude neúspech v spore. Z návrhu manželky je síce zrejmé, že sa domáha určenia povinnosti manžela prispievať na ňu výživným, a súd vlastnou činnosťou (dopytom na obec trvalého bydliska účastníkov) zistil, že manželka nežije v spoločnej domácnosti, avšak z návrhu manželky sa nedalo vyvodiť, od akej doby a v akej výške sa domáha svojho nároku, súd teda nevedel posúdiť, či a v akej výške má výživné manželke priznať. Preto s poukazom na vyššie uvedené návrh manželky zamietol.

17. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podľa § 355 ods. 1 CSP. podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 Civilného sporového poriadku.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné dorúčením.

Ak účastník konania nespĺní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.